Мал өсглгъиг тодрхагъар гардхмн

Хальмг танъгъчин Целинн района коммунистнрин хургас

Эн джилин эклцәр Хальмг автономн танъгъчд Целинн район бүрдәгдв. Өргн ик тееғт—655 минъгън гектар газрин агъуд мал өсгдг тавн совхозин болн нег колхозин эдлаху бәәнә. Эн эдл-ахусар торгън нооста хөд, мах болн ус өгдг тохмта үкр мал өскгджәнә.

Одахн энүнд района коммунистнрин тооцана, су нъгъврин хург болв, эн хургт партин райкомин сеглатр үр Ф. К. Букреев доклад кев. Сүл хойр джилин эргцд цуг совхозмудар болн колхозд хөдин тонь, теднәс эдл-уш гаргъдж авлгънь зөвәр өсв гидж докладчик келв. Государствд орулдж өгх ноосна зурагъан район танъгъчд түрүн күцәцхәсн районин негнь болв. Хөд цааранднь өсглгънә туст партин болн правительствин өгсн даалгъвриг болзгаснь урд күцәхин төлә ноолданд кесг хөөчнрин бригадс онц сәәнәр көллцхәв. Иим күцәнъгъүс бәрцхәсн хөөчнр Г. Бочаревин, Б. Эрдниевин, М. Александровин, И. Токаревин, Х. Поповин нерд холд гарцхав. Үлгүрнь, „Троицкий“ совхозин ах хөөч Иван Никифорович Токарев зун хөн болгънас 119 хургъ менд хадгълдж гаргъв.

Үкрчнрин бригадс чигн ик күцлтс бәрцхәв. Теднә зәрмснь үкрә мах өглгъән күсдундур холван икдүлцхәв. Мал хәрүлдж таргълуллгъна зурагъар өггдсн даалгъврмудиг кесг холван давулдж күцәцхәсн үкрчнр Андриенко, Шипунин, Бондаренко—эдн ик тоомсрта бәәцхәнә.

„Западный“ совхозин эклц парторганизац (сеглатрнь үр Салыков) болн „Ленинский“ совхозин эклц парторганизац (сеглатрнь үр Белоножко) көдлмшчнрин күчллгиг цаглань, эвинь олдж залцхана. Ноос, мах гаргъдж авлгъиг икдүлхин төлә коммунистнр шундж ноолдцхана, совхозин эдл-ахусин цуг халхс цаарандан өсдж-өргджлгънә туск төрмүдиг зөрмгәр тәвдж хагълцхана. Үлгүрнь, „Западный“ совхозд шову өсглгънә ферм бүрдәгдв. Эн ферм бүрдәснә ашд эн джил госуларствд 99 минъгън өндг орулдж өгх аргъ учрагдв. Олна малд хот-хоолин көрнъг бүрдәлгънд партийн организацс ик көдлмш кесмн. Механизатормудин ни-негн күчәр 623 минъгън центнер өвсн болн солом, 101 минъгън центнер эрдни-шишән ишәс болн кеер ургъдг өвсдәс булсн силос малд белдгдв. Хөн болгънд 213 килограмм өвсн, солом белдгдв.

Докладчик болн босдж үг келсн коммунистнр кесн, күцәсн көдлмшәс нань, ик-зуулнь күцәд уга төрмүд келдж, совхозмудиг болн колхозиг гардлгъндан партийн района комитет болн района Советин күцәгч комитет ик дуту-дунд гаргъсинь темдглв. Ровенск поссоветин сеглатр үр Локаев, „Прудовый“ совхозин партийн организац (сеглатрнь үр Столбников) эдл-ахун көдлмшиг сулар гардна, хөөчнрин болн малчнрин бригадсин көдлмшд оньган өгхш гидж келв. Тер учрар чигн зәрм коммунистнр фермсд юн болджахинь медцхәхш, дуту-дундинь цагтнь чиклхш. Эднә ашнь—совхоз хөөдин то өсглгънә темдглсн зурагъан күцәлгънд ард үлддж йовна. Мал үвлзүллгънд белдврт ик дуту-дунд бас бүәнә. Эн джил гарсн хургъд ода күртл газа бәәцхәнә, теднд хоргъдх газр уга. Эн тоот партин райкомд цугъар темдгтә, болв, тедниг ясруллдж, уга кех көдлмш кегддж бәәхш.

„Западный“ совхозин партийн организацин сеглатр үр Салыков, Троицк МТС-н директор үр Мантиков, комсомолин райкомин сеглатр үр Гоноченко келсн үгдән--совхозмуд болн колхоз зун хөөнәс 110 хургъ авх социалистическ даалгъвран эс күцәсиг темдглцхәв. Зәрм эдл-ахусд 100 нәәднр хөөдәс 90 хургъд авгдсн бәәнә. Зунагъа хөд ик гарута болв. Эн бүрдәмджин болн массово-политическ көдлмш тату болсна учр. Партин райкомин сеглатрмүд үүрмүд Букреев, Чурбанов, отделмүдин заведующс үүрмүд Возовик, Кульченко йир хатәрәр малчнрин болн хөөчнрин бригадсур одцхана. Эн тоот. эклц партийн организацсин көдлмшднь болн үүлдврмүдтнь муугъан күргглго бәәшго. Келхд, „Троицкий“ совхозин эклц партийн организацин урднь бәәсн сеглатр үр Михайлюченко көдлсн цагиннь эргцдән коммунистнрин күүндврт эдлахун ору өөдлүлх, малас гардг эдл-уш элвәх, малчнр болн хөөчнр шүүдж, сургъх төрмүд нег чигн тәвсн уга. Эн партийн организацин көдлмшд шишлнъ гардвр өгсн болхла, үр Михайлюченког цаглань чиклдж, коммунистнрин үүлдврмүдиг шунъгъах билә.

Сул, тодрха биш гардвр ямаранинь эврәннь үгдән „Балковский“ совхозин мальч үр Ходжгоров келв.

—Мана директорин умшсн диг сонъсхнь, фермсд көдлмш йир сән болдж медгднә. Ик көдлмш кегдв, эдл-ахуикәр өсдж-өргджв. Малин то икәр өсв. Болв, дуту-дунд бас бәәнә. Эн дуту-дунд гардгнь учрта, юнъгад гихлә, совхозин гардачнр бригадс болгънд ирхш, малчнр ямаран бәәхәр соньмсхш. Йир ик удан мини бригад мал ордг хашас бәрдгән чанъгъатхә, үвлзнъгүр өвс зөөтхә гигъәд ик неквр кев. Эн тоотиг фермин управляющ йир икәр кечкх-күцәчкх болдж келлә, болв энүнәснь олз угань ил. Ода бийнь малмдн газа, хоргълх газр уга бәәнә, үвлзнъгд умш өвсн уга. Партин райкомин болн райисполкомин көдлачнр дару-дарунь мальчнрур ирдж, юн кертәгъинь меддж бәәсн болхла, иим дуту-дунд эрг уга кегдх билә.

КПСС-н райкомиг, района Советин күцәгч комитетиг, совхозмудин, МТС-н, колхозин гардачнриг болн эклц партийн организацсин сеглатрмүдиг шалгъдж келхлә, коммунистнр кадриг шүүдж авч, теднг бәәринь чикәр олдж тәвхд, бәәрн газрин келн-әмтнәс теднг олар авч сургъдж, көдлмш дасгъхд оньгинь тусхав.

„Родина“ колхозин коммунист үр Кузыченко, фермин ахлач, бригадир улс дару-дарунь керг угагъар сольгдна, эинь йир ик му гидж заав. Хө өсглгънә фермд тавн заведующ сольгдв. Эн учрар чигн колхозд хө өсглгън сулар кегддж йовна.

Коммунистнр үүрмүд Босхомджиев, Мусаев, Белевцев, Монак келсн үгдән партин райком болн райисполком эврәннь гаргъсн шиидврән ягъдж күцәдж йовсинь илдкдж келцхәв. Шиидвртән темдглсн тоот кергән күтцднь эс кедг йовдл бәәсинь эдн заав. Партин райкомин бюро мал үвлзүлх газрур өвс зөөхмн гидж эртәр шиидвр авчкад, терүгән шүүдж халәхән мартдж. Эн учрар, зуг одахн „Троицкий“ совхозин болн „Родина“ колхозин малдан белдсн өвснә брәлнь үвлзнъгүдәс ик холд хуралгъата бәәдгнь илдкгдв.

Мал өсглгънә фермсд олндундин политическ цәәлгъврин көдлмш келгънд коммунистнр ик оньг өгч келцхәв. Бәәрн келн-әмтнәс хөөчнр, малчнр болдж көдлцхәдж йовх улсин дунд эврәннь келәр доклад, умшлгън, күүндвр келгън болхш, газет, журнал хаяхая ирнә гидж тедн заацхав.

Целинн района коммунистнр, социалистическ орн-нутгудин коммунистическ болн көдлмшч партьсин элчнрин Совещанә Декларациг болн Төвкнүн бәәлгьнә Манифестиг ик байрбахтагаъар йорәцхәв. Нарт делкә дән-даджг угагъар, төвкнүн бәәхднь түшг болгч мана Төрскнә чидл-күчинь цаарандь улм батлхд белиән ицәдж тедн келцхәв.

Района коммунистнрин хургин көдлмшт КПСС-н Хальмг танъгъчин комитетин негдгч сеглатр үр Н. И. Жезлов орлцв.

Района коммунистнрин партийн хург райкомин болн шүүврин комиссин шин состав сунъгъв. Негдгч бүрдәгч пленумд КПСС-н Целинни райкомин негдгч сеглатрт үр К. Ц. Чурбанов, хойрдгчд—үр А. С. Чопорова, гурвдгчд—үр Г. В. Возовик сунъгъгдцхав.

А. ПАВЛОВ.

(мана корреспондент).